amnesty
MEDLEMSBLAD FOR AMNESTY INTERNATIONAL | NR 1 2020

FRYGTLØSE TONER

INDONESISK METALBAND BÅDE TRUES OG HYLDES

TEMA:
ASSADS HÅNDLANGERE FOR RETTEN

Ni sejre for menneske-rettighederne

Latinamerikas miljøaktivister i fare

AMNESTY INTERNATIONAL er verdens største menneskerettighedsbevægelse, der kæmper for frihed, retfærdighed og værdighed for hvert enkelt menneske. Amnesty er uafhængig af politiske ideologier og økonomiske interesser.

> LEDER

ERHVERVSLIVET SKAL FÅ STYR PÅ ETIKKEN

Jeg bruger som så mange andre min mobiltelefon hver eneste dag. Ikke bare til samtaler og sms-beskeder til kolleger, venner og familie, men også som et uundværligt redskab, når jeg lige skal slå noget op på nettet eller som huskeseddel, når jeg skal handle ind på vej hjem.

Desværre er det ret sandsynligt, at batteriet i min telefon indeholder kobolt, som er gravet op af børn i livsfarlige miner i DR Congo. Amnesty har tidligere dokumenteret, at børn helt ned til 14 år klatrer ned i smalle og mørke tunneller 70 meter under jorden – uden nogen form for beskyttelse. Uden for minerne arbejder børn helt ned til syvårsalderen med at vaske kobolten med de bare hænder. Det får de højst to dollar for – cirka 12 kroner – om dagen.

Foto: Søren Malmose

I supermarkedet kan jeg heller ikke være sikker på, at alle varerne i min kurv er produceret under etisk ansvarlige forhold. For eksempel kan tomaterne i de ret så uundværlige dåsetomater være plukket af migrantarbejdere i Syditalien, der hver dag knokler i op til 14 timer under den brændende sol for under 100 kroner. Og når de endelig har fri, sover de på den bare jord i usle teltlejre eller faldefærdige bygninger uden adgang til bad og toilet.

Der foregår også alvorlige krænkelser i andre brancher – eksempelvis i tekstilindustrien. Det er derfor, at Amnesty nu lancerer en kampagne for at få indført en etisk lov for erhvervslivet, der forpligter virksomheder til at forhindre menneskerettighedsbrud og skader på miljøet. En sådan lov har man allerede i Frankrig, og flere andre europæiske lande er godt på vej, blandt andet vores naboland Norge.

> Amnesty lancerer nu en kampagne for at få indført en etisk lov for erhvervslivet
>
> **Trine Christensen, generalsekretær i Amnesty Danmark.**

Mange danske virksomheder har gode retningslinjer og rutiner på området. Men når det foregår på frivillig basis som i dag, kan virksomheder vælge at ignorere deres ansvar for, at deres produkter bliver til under ordentlige forhold gennem hele produktionskæden.

Som forbrugere skal vi kunne regne med, at virksomhederne har styr på etikken og sørger for, at alle – og ikke bare deres medarbejdere i Danmark – bliver behandlet ordentligt. Det vil en etisk lov kunne være med til at sikre. Den vil også betyde, at virksomhederne skal følge de samme regler, og at ingen får en konkurrencefordel ved at se stort på menneskerettigheder og miljø.

Jeg vil gerne gøre mit for at være en ansvarlig forbruger. Men der bør være minimumsregler, som vi kan regne med, når vi skal købe ny telefon eller handler ind til aftensmaden. Vi skal ikke acceptere, at varer, produceret med børnearbejde eller grov udbytning, overhovedet ender i vores lokale supermarked.

MEDLEMSBLAD FOR DANSK AFDELING AF AMNESTY INTERNATIONAL

Redaktør: Nora Rahbek Kanafani
Ansvarshavende: Trine Christensen
Redaktion: Henrik Brun, Bjarke Windahl Pedersen, John Nielsen, Roberto Zacharias og Malene Haakansson

Kontakt: medlemsblad@amnesty.dk
Korrektur: Mogens Bähncke
Design og produktion: vahle+nikolaisen
Forsidefoto: Jonas Gratzer
Det indonesiske rockband Voice of Baceprot

Oplag: 66.738
Abonnementspris: 200 kr. pr. år
ISSN: 0906-4184
Udkommer næste gang: 8. juni 2020 (deadline for indhold: 29. april 2020)
Artikler, der er underskrevet med navn, kan indeholde synspunkter, der ikke nødvendigvis reflekterer Amnesty Internationals holdning.
Eftertryk med kildeangivelse er kun tilladt efter forudgående aftale med redaktionen.
Amnesty International
Gammeltorv 8,
4. og 5.sal,
1457 København K
Tlf. 33 45 65 65
www.amnesty.dk
amnesty@amnesty.dk

SVANEMÆRKET
Tryksag
5041 0004

> Det er vores liv. Uden territorium eksisterer vi ikke som indiansk folk

> TEMA

Hvordan får Syriens ofre retfærdighed, mens præsident Assad stadig sidder ved magten? I Tyskland og Sverige tager man sagen i egen hånd og fører retssager mod krigsforbryderne.

> INDHOLD

4 **Nyheder**

8 **Sejre i 2019**
Ni sejre for menneskerettighederne

10 **TEMA: Torturbøddel for retten**
I Tyskland står en højtstående syrisk politichef anklaget for krigsforbrydelser

14 **Hun vil have sin søns mordere dømt**
Maryam genkendte sin søn på et af de 28.000 lækkede fotos fra Syriens torturfængsler

18 **FOTO: Metalband sprænger grænserne**
Tre 19-årige kvinder skaber overskrifter med hård rock i Indonesien

24 **Sport og slavearbejde i Qatar**
Atleten Sara Slott var rystet over migrantarbejdernes forhold, da hun deltog i VM i Qatar

26 **Miljøforkæmpere i fare**
Mød fire aktivister, der risikerer livet for at beskytte vandet, jorden og dyrene

32 **Kom med til landsmøde**
En weekend med stærke og inspirerende indlæg om menneskerettighederne

Foto: Tomasz Gzell / EPA / Ritzau Scanpix

KAPPEKLÆDT PROTEST

Dommere fra 20 europæiske lande, heriblandt Danmark, bakkede den 20. januar op om deres polske kolleger ved en demonstration for domstolenes uafhængighed. Et lovforslag vil gøre det lettere for Polens regering at straffe dommere, der sætter spørgsmålstegn ved retsvæsenets indretning og gøre det sværere for polske dommere at koordinere polsk lov med EU-ret.

106

af **VERDENS LANDE** har afskaffet dødsstraf

92

LANDE HENRETTER fortsat sine borgere

ROHINGYA-BØRN KAN ENDELIG KOMME I SKOLE

To et halvt år efter at de flygtede fra Myanmar, skal op mod en halv million Rohingya-børn i flygtningelejrene i Bangladesh i skole igen. Regeringen i Bangladesh har meddelt, at den vil tilbyde skolegang og undervisning i andre færdigheder til de Rohingya-børn, der siden flugten fra Myanmar har boet i flygtningelejre i nabolandet.

Amnesty og andre menneskerettighedsorganisationer har længe kæmpet for, at børn i lejrene kan få ret til uddannelse og har i samme ombæring advaret mod omkostningerne ved en tabt generation af Rohingya-børn uden uddannelse og dermed fremtidshåb.

"Det er en vigtig og meget positiv forpligtelse, som regeringen i Bangladesh har påtaget sig, da det giver børnene mulighed for at gå i skole og forfølge deres fremtidsdrømme. De har allerede mistet to skoleår og har ikke råd til at spilde mere tid uden at gå i skole," siger Saad Hammadi fra Amnestys kontor i Sydasien.

Foto: Tomasz Gzell / EPA / Ritzau Scanpix

+

Overgangsregeringen i **Sudan** har erklæret, at de vil udlevere den tidligere leder Omar al-Bashir til Den Internationale Straffedomstol (ICC).

+

Afghanistan har forpligtet sig officielt til at beskytte landets menneskerettighedsaktivister mod overgreb.

+

Højesteret i **Bangladesh** har fjernet kravet om, at kvinder på deres vielsesattest skal anføre, om de er jomfruer.

+

÷

÷

I **USA** har præsident Trump bebudet en lempelse af forbuddet mod brug af landminer i krig.

÷

Fredelige demonstranter i **Indien**, der protesterer mod diskrimination af muslimer, er af fremtrædende ministre blevet stemplet som forrædere og terrorister.

÷

Tre journalister fra et af de sidste uafhængige mediehuse i **Burundi** er blevet idømt to et halvt års fængsel for "underminering af statens sikkerhed".

En kunstmanifestation til fordel for demonstranterne i Hongkong har fået stor opmærksomhed ikke mindst på grund af kritik fra Kina.

SKAMSTØTTE REJST FORAN FOLKETINGET

En otte meter høj skamstøtte med forvredne kroppe og figurer af Hongkong-demonstranter skriger mod himlen på Slotspladsen foran Folketinget i København. Skamstøtten, som er lavet af den fynske kunstner Jens Galschiøt, er rejst i solidaritet med demonstranternes kamp for at bevare deres frihedsrettigheder.

"Hvis der er noget, borgerne i Hongkong har brug for, så er det vores støtte. Det er udelukkende os i Vesten, der forhindrer Kina i at rulle militæret ind," sagde Jens Galschiøt i forbindelse med ferniseringen.

Initiativet er blevet til i et samarbejde med Amnesty Danmark, Alternativet og med støtte fra en række partier i Folketinget.

Skulpturen er blevet taget godt imod af de Hongkongborgere, som bor i Danmark og støtter demokratibevægelsen i deres hjemland.

"Med kun syv millioner indbyggere i Hongkong er det svært at udfordre et regime, der vil dominere verden og påtvinge os dets måde at tænke på. Men når vi alle står sammen, er vi stærke," sagde en kvindelig aktivist, som ønsker at være anonym af frygt for repressalier.

Anderledes var reaktionen fra den kinesiske ambassade i København. Ifølge et telefonnotat fra Københavns Kommune, som Dagbladet Jyllands-Posten har fået indblik i, forsøgte ambassaden at få kommunen til at trække tilladelsen til at rejse skulpturen tilbage.

Ifølge notatet mener den kinesiske ambassade, at skulpturen både er misvisende, krænkende og skadelig for det dansk-kinesiske forhold. Opkaldet fra ambassaden fik dog ikke Københavns Kommune til at ændre mening, en beslutning som også udenrigsminister Jeppe Kofoed bakker op om.

Skamstøtten bliver stående foran Folketinget frem til den 23. april.

SAUDISK DOMSTOL KNUSER KRITIK

En særdomstol i Saudi-Arabien er officielt blevet oprettet for at retsforfølge personer, anklaget for terror. I en ny rapport afslører Amnesty dog, hvad domstolen rent faktisk bruges til:

- At idømme **journalister, menneskerettighedsaktivister, forfattere, økonomer, journalister, religiøse ledere** og **politiske aktivister** fængsels- eller dødsstraf
- At tilbageholde fanger i op til 3,5 år **uden anklage eller dom**
- At idømme **mindreårige** dødsstraf
- At idømme dødsstraf **på baggrund af tilståelser, afgivet under tortur**

Komitéen besøger mange lande, og man kan jo forestille sig, hvilke lande der normalt byder på kritisable forhold, men jeg må sige, at når det kommer til udlændingecentre, så er Danmark - meget overraskende - et af de lande i Europa, der byder på de værste

Hans Wolff fra FN's torturkomité efter sit besøg i udrejsecenter Ellebæk i Nordsjælland, hvor ikke-kriminelle afviste asylansøgere sidder frihedsberøvet.

RET TIL PRIVATLIV

Syv ud af ti danskere vil have regeringen til at gøre mere for at regulere tech-firmaers kontrol med personfølsomme data. Det viser en meningsmåling, som YouGov har foretaget for Amnesty International. Amnesty anbefaler, at regeringer indfører lovgivning, der forhindrer firmaer i at gøre adgang til deres tilbud afhængig af at brugerne deler deres personlige data til marketings- og reklamebrug.

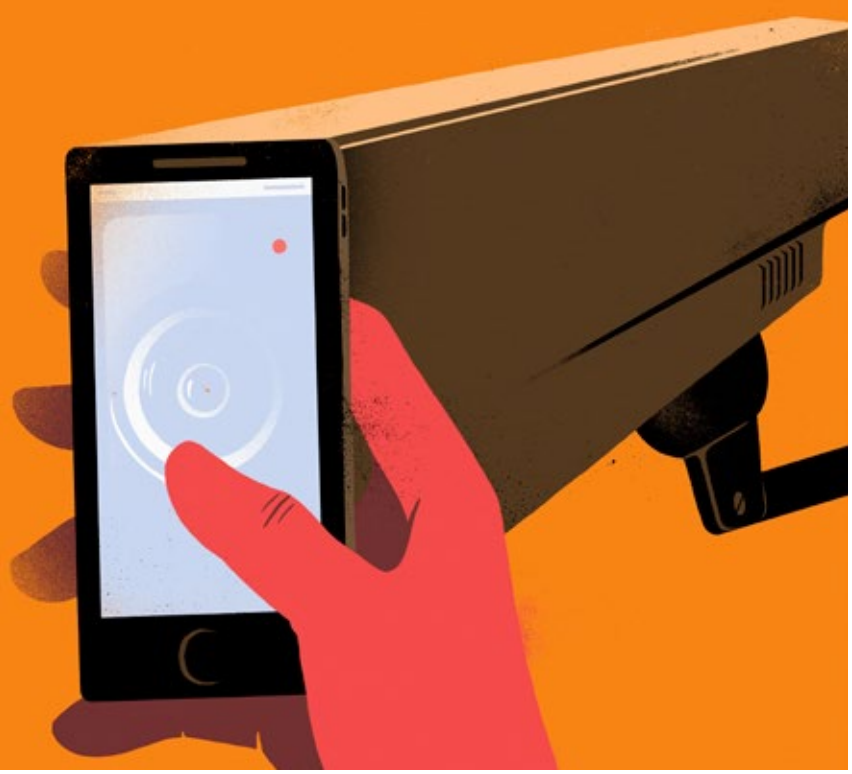

amnesty
AFTRYK
Amnesty Danmarks arbejde i glimt

Amnesty kritiserer i et høringssvar regeringens nye regler om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab uden domstolskontrol.

Amnesty afholder konference om en international modtagelsesmodel for flygtninge, der baserer sig på øget inddragelse af civilsamfundet.

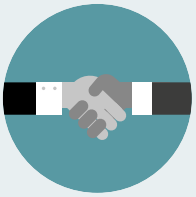

Amnesty er med i planlægningen af World Pride (CPH 2021) der næste år afholdes i København med fokus på LGBTI+ rettigheder.

AMNESTY: FREDSPLAN BØR SKROTTES

Det internationale samfund må afvise den amerikanske præsident Donald Trumps nye forslag til en fredsløsning mellem Israel og de palæstinensiske områder. For planens indhold strider mod folkeretten og vil forværre overgrebene mod palæstinenserne og legitimere straffriheden for dem, der begår dem.

Sådan lyder det fra Amnesty International i en kommentar til Trumps fredsforslag, "Peace to prosperity", som præsidenten kalder en "realistisk to-stats-løsning". Planen lægger op til, at Israel annekterer hele Jordandalen og Østjerusalem foruden alle de store bosættelsesblokke på Vestbredden. Til gengæld vil palæstinenserne få tildelt et par områder i Negev-ørkenen på grænsen til Egypten, og, hvis indbyggerne ønsker det, et trekantsområde i selve Israel, der grænser op til Vestbredden, og hvor de fleste indbyggere er palæstinensere.

Planen er i strid med international ret og FN's resolutioner om spørgsmålet, og den underminerer Den Internationale Straffedomstol, ICC, som netop har iværksat indledende undersøgelser af krigsforbrydelser, begået i de besatte områder. I planen kræves det, at palæstinenserne frasiger sig retten til at indbringe sager for såvel ICC som FN.

Foto: Debbie Hill / Ritzau Scanpix

Sammen med en række andre organisationer, bl.a. Oxfam-Ibis, kontakter Amnesty udenrigsministeren i anledning af krænkelser af ytrings- og forsamlingsfriheden i Nicaragua.

I et høringssvar kritiserer Amnesty, at Danmark i strid med EU-Domstolen for ottende gang vil udskyde evalueringen af den lov, der tillader masseovervågning af danskernes teledata.

Til FN's forum for Business and Human Rights holder Amnesty oplæg om behovet for en lov, der sætter klare rammer for, hvordan virksomheder skal respektere menneskerettighederne.

I København afholder Amnesty en ny interaktiv udstilling, der viser konsekvenserne for civilbefolkningen af den amerikansk-ledede koalitions bomberegn over Raqqa i Syrien.

Årets sejre

Abort blev tilladt i Irland, Google måtte opgive deres censur-søgemaskine, og børnene på Sjælsmark får lov at flytte. 2019 bød på flere store fremskridt for menneskerettighederne.

JANUAR

Abort tilladt i Irland

Efter en historisk folkeafstemning blev abort endelig tilladt i Irland. Det var resultatet af mange års dedikeret arbejde fra aktivister, herunder Amnesty. Afstemningen banede desuden vejen for den samme inspirerende fremgang i Nordirland senere på året.

FEBRUAR

Fodboldspiller vendte hjem

Efter 76 dages varetægtsfængsling i Thailand kunne fodboldspilleren Hakeem al-Araibi vende tilbage til sit hjem i Melbourne den 12. februar. Den bahrain-fødte fodboldspiller blev tilbageholdt, da han ankom til Bangkok på grund af en fejlagtig Interpolefterlysning. Han blev truet med at blive udleveret til Bahrain. Amnesty og andre grupper lancerede kampagnen #SaveHakeem, der blev støttet af mere end 165.000 mennesker.

MAJ

Taiwan tillader homoægteskaber

Som det første land i Asien legaliserede Taiwan ægteskab mellem personer af samme køn. De første bryllupper fandt sted den 24. maj. Sammen med LGBTI+-rettighedsgrupper fra Taiwan havde Amnesty kæmpet for legalisering i mange år.

MAJ

Reuters-journalister løsladt

Takket være et massivt internationalt pres frifandt præsidenten i Myanmar de to fængslede Reuters-journalister Wa Lone og Kyaw Soe Oo. 49.387 danskere skrev under for deres løsladelse. I maj 2019 blev de genforenet med deres familier efter 500 dage i fængsel.

JULI

Google dropper censureret søgemaskine

I en amerikansk kongreshøring gav en højtstående Google-direktør den klareste bekræftelse hidtil på, at virksomheden har afsluttet udviklingen af Project Dragonfly, en søgemaskine, der ville gøre det lettere for den kinesiske regering at undertrykke, overvåge og censurere på internettet. Udmeldingen kom efter Amnestys #DropDragonfly-kampagne, hvor hundreder af Google-ansatte stod frem. 35.215 danskere skrev under i protest mod Googles planer om den censurerede søgemaskine.

Fotos:
Ritzau/Scanpix,
John Nielsen,
Amnesty International

NOVEMBER

Børnene ud af Sjælsmark

Det er slut med børn på Udrejsecenter Sjælsmark. I stedet vil man oprette et nyt udrejsecenter for børnefamilier, hvor de kan flytte hen til april. Amnesty vil fortsat holde øje med, at børnenes tarv respekteres, og at de sikres en god skolegang og mulighed for socialt samvær med andre børn.

AUGUST

Frikendt for abort

21-årige Evelyn Hernández blev i 2016 idømt 30 års fængsel for overlagt mord, fordi hun havde aborteret. Men den 19. august frikendte en domstol i El Salvador hende efter et stort pres fra Amnesty og andre organisationer. 71.482 danskere skrev under for hendes frihed.

NOVEMBER

Frikendt for at give flygtninge husly

Sagen mod den 36-årige geografilærer Scott Warren, som stod til ti års fængsel for at have givet vand og husly til to mennesker på flugt i Arizonaørkenen på grænsen mellem USA og Mexico, blev droppet. 37.666 danskere skrev under på Amnestys krav om at løslade Scott Warren.

OKTOBER

Bedre forhold for Qatars migrantarbejdere

Qatar har lovet flere ændringer af deres arbejdslove forud for verdensmesterskabet i fodbold i 2022. Reformerne skal gøre op med udrejseforbud, indføre mindsteløn og gøre det muligt for migrantarbejdere frit at skifte job. Amnesty har udgivet flere kritiske rapporter om forholdene for migrantarbejdere i Qatar og vil følge implementeringen af den nye lovgivning tæt.

SKRIV UNDER

MOD BRUD PÅ MENNESKE-RETTIGHEDERNE

Via Danmarks største aktionsnetværk Lifeline kan vi på kort tid samle mere end 40.000 danske underskrifter, som vi sammen med underskrifter fra andre Amnestysektioner rundtom i verden bruger til at lægge pres på verdens magthavere.

Vi opnår løbende store resultater. Fanger frigives, domme ophæves og sager efterforskes. Tilmeld dig med det samme - sms LIFELINE til 1252, og vær med til at redde liv.

Det er gratis at modtage aktionerne. Svar koster 0 kr. + almindelig sms-takst. Du kan altid afmelde dig ved at besvare STOP.

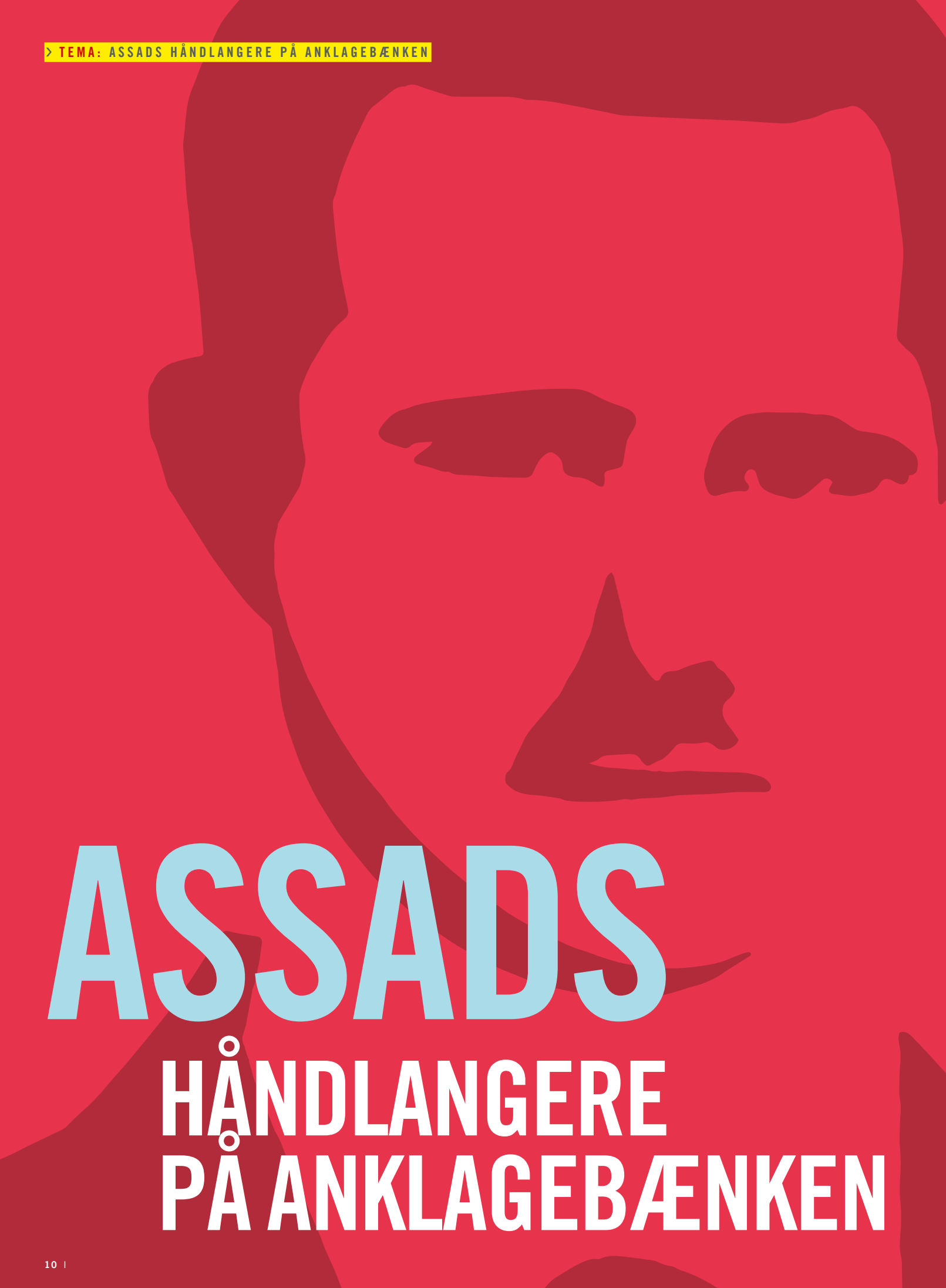

ASSADS HÅNDLANGERE PÅ ANKLAGEBÆNKEN

I den tyske by Koblenz begynder i denne måned retssagen mod en tidligere ansat i Syriens hemmelige politi. Retssagen er den første i rækken, hvor højtrangerende medlemmer af den syriske diktator Bashar al-Assads regime, stilles til ansvar ved domstole i Europa.

Af Markus Bickel

Hvor meget han end grublede, kunne Anwar al-Bunni selv med sin bedste vilje ikke komme på, hvorfra han kendte mandens ansigt. Det var i slutningen af 2014 eller begyndelsen af 2015, at al-Bunni stødte på manden i gaderne omkring modtagelseslejren Marienfelde i det sydlige Berlin. Al-Bunni, en syrisk menneskerettighedsadvokat, var sammen med sin kone netop kommet til Berlin efter en farlig flugt fra det borgerkrigshærgede Syrien. Alt var nyt: landet, befolkningen, alt flød sammen.

Men da al-Bunni et par uger senere genså manden, mens han var i færd med at købe møbler og madrasser i et byggemarked ved Hermannplatz i Berlin, dæmrede det langsomt. Manden var Anwar Raslan, den politimand, som havde arresteret al-Bunni foran hans hus i Damaskus i maj 2006. Kort forinden havde al-Bunni sammen med flere syriske og libanesiske intellektuelle underskrevet Beirut-Damaskus-erklæringen, som opfordrede til normalisering af forholdet mellem de to stater - en opfordring, som den politiske ledelse omkring præsident Bashar al-Assad så som en fornærmelse.

Menneskerettighedsadvokaten blev tilbageholdt i Adra-fængslet nord for Damaskus og blev efter næsten et års varetægtsfængsling idømt fem års fængsel for "udbredelse af statsfjendtlige falske informationer", fordi han tidligere havde kritiseret brugen af tortur i de syriske fængsler.

Anklaget for tortur

Anwar al-Bunni og Anwar Raslan tilhører samme generation, men deres liv kunne ikke have udviklet sig mere forskelligt. Mens al-Bunni afsonede sin fængselsstraf, gjorde Anwar Raslan karriere. Da revolutionen mod Assad-regimet begyndte i marts 2011, var den politimand, som fem år tidligere havde arresteret al-Bunni, blevet leder af den berygtede undersøgelsesenhed Branch 251 i Al-Khatib-fængslet nær Damaskus.

I marts 2020 krydser deres spor igen, for takket være al-Bunni er der gode chancer for, at Raslan kan blive den første person fra det syriske regime, som bliver dømt for tortur.

Anwar al-Bunni fortæller, at han forholdt sig helt roligt, da han ved det andet gensyn blev klar over, at det var Anwar Raslan han stod over for.

"Jeg vidste, at hans tid ville komme, at han ville blive stillet til regnskab," siger han, da AMNESTY besøger hans kontor i en gammel murstensbygning i Østberlin.

To-tre computere, en håndfuld stole og primitive borde af træ. Ved vinduet står en lille skulptur: menneskerettighedsprisen fra den tyske dommerforening, som han blev tildelt i 2009, mens han endnu sad i fængsel.

Ikke flere beskidte aftaler

Fra sit kontor har den syriske advokat, sammen med overlevende syriske torturofre og advokater fra European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR) i Berlin, vedholdende arbejdet på at indsamle beviser for forbrydelser, begået af al-Assads folk. Allerede i 2018 blev der på grundlag af deres research udstedt en international arrestordre på Jamil Hassan, som indtil juli 2019 havde været leder af det syriske luftvåbens hemmelige tjeneste. Og i oktober 2019 rejste myndighederne i Karlsruhe sigtelse mod Anwar Raslan og hans medarbejder Eyad al-Gharib ved højesteretten i Koblenz.

Efter ni års krig i Syrien er status rystende: en halv million mennesker er døde, en million forsvundne, halvdelen af befolkningen på flugt. Beviserne for politiets, militærets og militsernes krigsforbrydelser er nu så omfattende, at domstole i Europa er begyndt at føre sager mod tidligere soldater og torturbødler. Målet er, at Syriens krigsforbrydere ikke skal vide sig sikre, hvor end de befinder sig i verden.

> For alle gerningsmænd skal det stå klart, at de intetsteds på jorden kan finde et sted, hvor de kan undslippe deres retfærdige straf
>
> **Anwar al-Bunni, advokat**

De to mænd blev arresteret i Berlin og i Rheinland-Pfalz og har siden siddet varetægtsfængslet. Den 56-årige Raslan og hans 43-årige assistent, der i henholdsvis 2012 og 2013 forlod Syrien og kom til Tyskland, er anklaget for henholdsvis forbrydelser mod menneskeheden og medvirken til forbrydelserne. Raslan skal bare fra april 2011 til september 2012 have været ansvarlig for tortur mod 4.000 personer, og mindst 58 af fangerne er omkommet som følge af torturen. Al-Gharib er anklaget for at have kastet mindst 30 demonstranter i fængsel i den af Raslan ledede Al-Khatib-afdeling af fængslet.

Tusinder døde i fængsel

Anklagerne henviser til "systematiske, brutale, fysiske og psykiske mishandlinger". Ofrene er blevet slået med stokke, kabler og piske og er blevet udsat for elektrochok. Enkelte fanger er af deres bødler blevet hængt op i loftet i håndjern, så de lige akkurat ikke har kunnet nå gulvet med deres fødder. Andre er i dagevis blevet forhindret i at sove. Raslan er også blevet anklaget for en voldtægt.

Med disse metoder forsøgte den hemmelige tjeneste at fremtvinge tilståelser og oplysninger om modstandsbevægelsen, hedder det videre i anklagen.

I fængslet herskede der "umenneskelige og fornedrende fangevilkår". Ingen fik lægehjælp. Cellerne var for en dels vedkommende så overfyldte, at fangerne hverken kunne sætte sig eller ligge ned.

"Han var også udmærket klar over, at de indsatte døde på grund af de

voldsomme eftervirkninger af volden", siger undersøgerne fra Karlsruhe om Raslan.

De forbrydelser, der blev begået i Al-Khatib-fængslet, står ikke alene. Amnesty International dokumenterede allerede i 2017, at mellem 5.000 og 13.000 personer i militærfængslet Sadnaya var blevet myrdet ved hængning. De fleste dræbte var civile borgere, som var anklaget for kritik af regeringen. Yderligere beviser finder man i de mere end 28.000 fotos af dræbte fanger, som den tidligere syriske militærfotograf med dæknavnet Caesar fik bragt ud af Syrien med livet som indsats.

Sagen mod Anwar Raslan i Koblenz er kun begyndelsen. Anwar al-Bunni satser på at mange flere sager vil blive ført i de andre europæiske lande, der har universel jurisdiktion.

"For alle gerningsmænd skal det stå klart, at de intetsteds på jorden kan finde et sikkert sted, hvor de kan undslippe deres retfærdige straf", siger han fra sit lille kontor i Berlin.

"Og ofrene skal vide, at de forbrydelser, der er blevet begået mod deres nærmeste, vil blive straffet".

Retssagerne i Koblenz sender et meget vigtigt signal til verdenssamfundet, siger al-Bunni. Strafferetlige afgørelser vil udelukke, at vestlige stater nogensinde igen vil indgå beskidte aftaler med regimet i Damaskus.

"Der kan ikke forhandles med denne ledelse – det er slut!" siger han.

SYRISKE KRIGSFORBRYDERE FOR NATIONALE DOMSTOLE

- **Sverige og Tyskland er de to første lande, der har retsforfulgt og dømt folk, der har begået tortur eller andre krigsforbrydelser i Syrien.**
- **Det kan lade sig gøre på grund af princippet om universel jurisdiktion, der gør det muligt at føre sager om alvorlige menneskerettighedsforbrydelser mod personer i et land uden krav om, at der er en forbindelse mellem forbrydelsen, ofret eller gerningsmanden og det pågældende land.**
- **Universel jurisdiktion er baseret på den opfattelse, at visse forbrydelser er så alvorlige, at de vedrører hele verdenssamfundet.**
- **Hovedparten af sagerne, der er ført indtil videre, har været imod folk tilknyttet Islamisk Stat eller lavt rangerende personer fra den syriske hær.**

3

TRIBUNALER TIL LEJLIGHEDEN

Det internationale samfund kan blive enige om at oprette en særdomstol, eller et såkaldt ad-hoc tribunal, til at tage sig af én bestemt konflikt. Det skete i 1993, hvor FN's Sikkerhedsråd enedes om at etablere Det Internationale Krigsforbrydertribunal for det tidligere Jugoslavien i Haag. Året efter oprettede FN et tilsvarende tribunal for Rwanda i Arusha i Tanzania. Med hensyn til Syrien taler man om at oprette en særdomstol på Cypern, men det er foreløbig blevet ved snakken.

4

NATIONALE DOMSTOLE MED UNIVERSEL JURISDIKTION

En række lande – for eksempel Tyskand, Sverige og Norge – opererer aktivt med såkaldt universel jurisdiktion, som anvendes ved alvorlige forbrydelser, såsom forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og folkemord. Flere er allerede blevet dømt ved tyske og svenske domstole, dog hovedsageligt lavt rangerende personer fra Syrien. Danmark kan også i princippet føre sager, men har indtil videre ikke gjort det.

”En dag bliver de stillet til regnskab”

For fem år siden offentliggjorde en tidligere militærfotograf med dæknavnet Caesar flere tusinde billeder, som viste grusomhederne i de syriske fængsler. Flere familier genkendte her familiemedlemmer, der havde været savnet i årevis. Nu kæmper de efterladte for retfærdighed for deres døde.

Af Hannah El-Hitami

På et fotografi, som hænger i Maryam Al-Hallaqs dagligstue, smiler Ayham selvbevidst til kameraet. I en træramme troner billedet højt over sofaen og fylder hans mors etværelseslejlighed med minder om hendes yngste søn. Billedet stammer fra en fredelig demonstration i Damaskus i 2011 – det var før regimet begyndte at skyde på demonstranter og anholde dem i titusindvis.

Andre billeder af Al-Hallaqs søn gik senere verden rundt: her kan man se den 25-åriges døde krop, øjnene er halvt lukket i, på panden sidder en klæbestrimmel med nummeret 320.

Over 28.000 fotografier af døde fanger smuglede den tidligere militærfotograf med dæknavnet Caesar ud af Syrien i 2013 og offentliggjorde dem i begyndelsen af 2014. De fleste af fotografierne bliver kun vist efter at være blevet censureret. Synet af de afbildede 6.786 fanger, som blev myrdet af det syriske regime efter brutal tortur og elendige fængselsforhold, er for grusomt. Men billederne er ikke kun vidnesbyrd om et menneskeforagtende torturmaskineri. De tjener også som det vigtigste bevismateriale ved den internationale strafforfølgelse af Assad-regimet.

”Da jeg så billedet af Ayham, blev jeg lettet”, siger Maryam Al-Hallaq. ”Han var ganske vist død, men trods alt havde han ikke så voldsomme mærker efter tortur som mange andre”.

Den 66-åriges stemme får en klang af ligegyldighed, næsten som om hun keder sig. Hun har fortalt Ayhams historie et utal af gange. Det er hun nødt til, for nu, syv år efter hans død, kæmper hun for at hans mordere bliver stillet til regnskab. Kun af og til afslører en stor klump i halsen eller et dirrende suk sorgen over drabet på hendes yngste barn.

Uvisheden

Maryam Al-Hallaq er medstifter af Caesar Families Association (CFA), en sammenslutning af kvinder og mænd fra Syrien, som har måttet genkende deres døde slægtninge på Caesarbillederne. Indtil da har de i måneds- eller årevis intet vidst om deres ægtemænds, søskendes eller sønners opholdssted. Sådan var det også for Maryam Al-Hallaq, hvis søn Ayham blev tilbageholdt i november 2012 på Damaskus' Universitet og ført ind i et rum på det medicinske fakultet, hvor han blev gennempryglet og torteret.

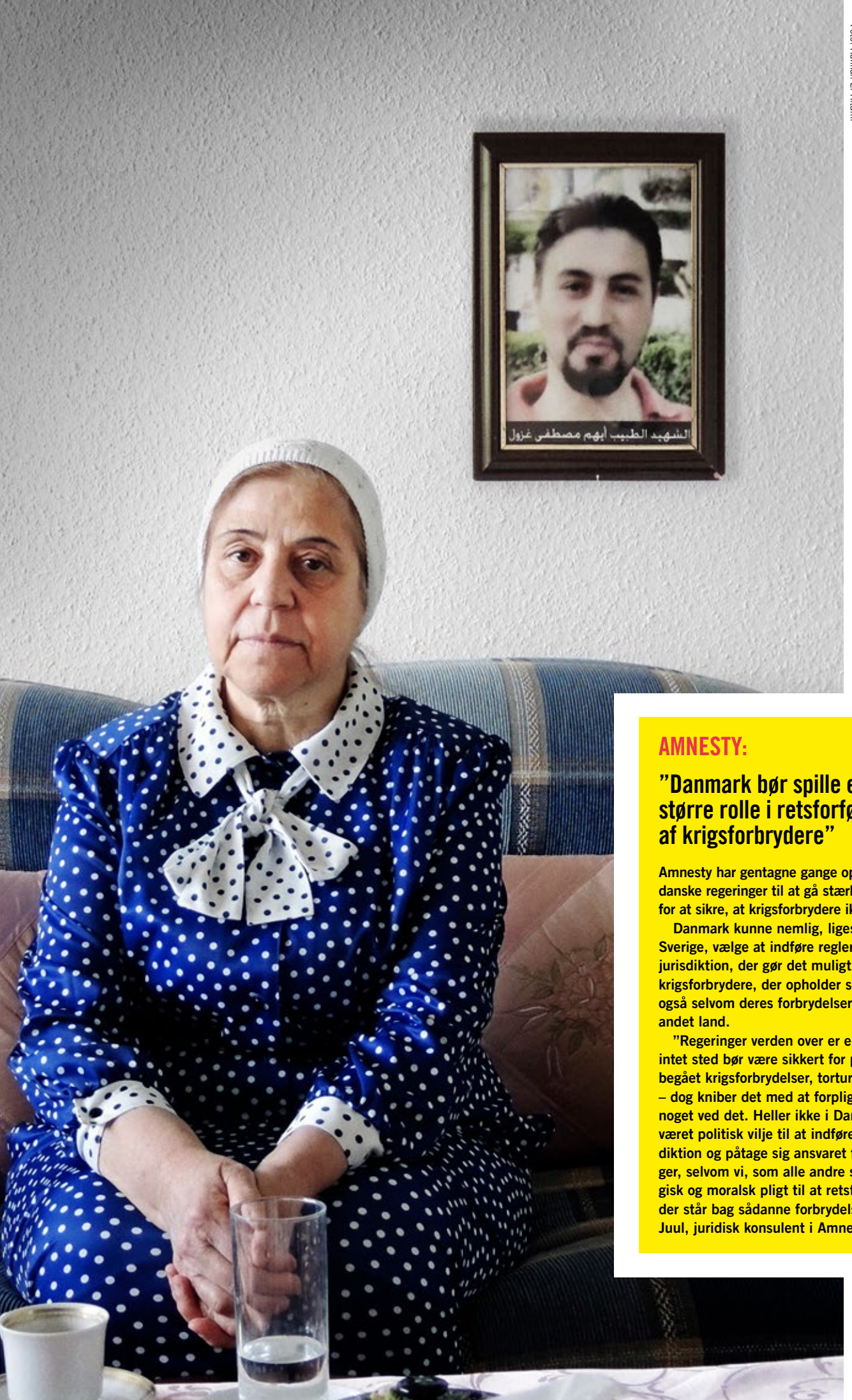

Foto: Hannah El-Hitami

AMNESTY:

"Danmark bør spille en større rolle i retsforfølgelsen af krigsforbrydere"

Amnesty har gentagne gange opfordret skiftende danske regeringer til at gå stærkere ind i kampen for at sikre, at krigsforbrydere ikke går fri.

Danmark kunne nemlig, ligesom Tyskland og Sverige, vælge at indføre regler om universel jurisdiktion, der gør det muligt at retsforfølge krigsforbrydere, der opholder sig på dansk jord, også selvom deres forbrydelser er begået i et andet land.

"Regeringer verden over er enige om målet - intet sted bør være sikkert for personer, der har begået krigsforbrydelser, tortur eller bortførelser – dog kniber det med at forpligte sig til at gøre noget ved det. Heller ikke i Danmark har der været politisk vilje til at indføre universel jurisdiktion og påtage sig ansvaret for sådanne sager, selvom vi, som alle andre stater, har en logisk og moralsk pligt til at retsforfølge personer, der står bag sådanne forbrydelser," siger Claus Juul, juridisk konsulent i Amnesty.

En kvinde reagerer på de voldsomme fotos af afdøde syriske fanger, som fotografen under dæknavnet Caesar offentliggjorde i 2014. Her ved en udstilling i FN i New York.

Foto: Lucas Jackson/Reuters/Ritzau Scanpix

En syrisk mand er blevet tortureret under sin tilbageholdelse af regimet i Aleppo i Syrien i august 2012.

Foto: James Lawler Duggan/ AFP/Ritzau Scanpix

Man førte ham til det hemmelige militærs fangelejr nummer 215, også kendt som "dødens afdeling".

Efter tre måneder uden livstegn fra sin søn hørte Al-Hallaq fra en af sønnens medfanger, der var sluppet ud, at Ayham var død, liggende med sit hoved i skødet på medfangen efter fem dage i fængslet. "Giv besked, når han er død", havde fangevogterne blot befalet medfangen, da han havde bedt om medicinsk hjælp til Ayham. Men efter at Ayhams familie havde holdt en sørgehøjtidelighed, blev der igen rejst usikkerhed om han virkelig var død. En anden medfange fortalte, at Ayham var i live.

"I halvandet år forsøgte jeg at finde ud af, om han var levende eller død", fortæller Maryam Al-Hallaq. Hun forhørte sig hos adskillige myndigheder, og hos dem alle blev hun affærdiget eller ydmyget, indtil hun til sidst fik udleveret en dødsattest. Dødsårsag: Hjertesvigt.

Derpå prøvede hun i seks måneder at finde ud af, hvor hendes søn lå begravet.

"Jeg ville vide helt præcis, hvad der var sket", siger hun.

"Selvom jeg havde dødsattesten, håbede jeg alligevel på, at han stadig var i live".

Dette håb bristede definitivt i 2015, da hun på Facebook blev opmærksom på Caesar-fotografierne.

"Jeg har sikkert ti gange prøvet at få mig selv til at se på fotografierne, men de var så frygtelige, at jeg ikke kunne klare det", siger Al-Hallaq.

En bekendt oplyste hende om, at Ayham var blandt de afbildede døde. Endelig havde moderens eftersøgning af hendes søn fået en ende. Hendes kamp for retfærdighed kunne begynde.

Flygtede til Berlin

I dag bor Maryam Al-Hallaq i Berlin. Hun forlod Syrien i slutningen af 2014, efter at hendes hus i Ghouta var blevet ødelagt, og efter at det hemmelige politi havde beslaglagt hendes brors hus. Hun kom til Tyskland i 2017 efter at have hørt, at borgere fra Syrien herfra kunne klage over det syriske sikkerhedsapparat. Ved for-

bundsdomstolen i Karlsruhe har man siden 2011 indsamlet materiale, der dokumenterer Assadregimets krigsforbrydelser. Dette bliver understøttet af syriske menneskerettighedsforkæmpere og repræsentanter for European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR) i Berlin. De indsamler erklæringer fra tidligere fanger og torturofrenes familier. Erklæringerne spiller en vigtig rolle med hensyn til at identificere ofre og underbygge beviser.

Gennem samarbejdet med ECCHR lærte Maryam Al-Hallaq andre mennesker at kende, hvis familiemedlemmer kunne ses på Caesar-fotografierne. De efterladte slog sig sammen og etablerede i februar 2019 foreningen Caesar Families Association (CFA), som yder finansiel og emotionel støtte. Og de rejser gennem Europa for at vinde politikere for deres sag. "Vi forlanger ikke en politisk, men derimod en menneskelig platform i forhold til fangerne", betoner Maryam Al-Hallaq.

I Syrien bliver der hver dag arresteret folk, og hver eneste dag dør nogen i fængslerne. CFA sætter sig imod en normalisering af staters samarbejde med Assadregimet, og imod genopbygning af Syrien.

"Så længe der ikke findes en fredelig løsning, må genopbygningen ikke begynde", siger Maryam Al-Hallaq. "Hvordan kan vi igen opføre bygninger i Damaskus? Hvordan kan man bygge noget nyt oven på lig?"

Ingen fremtid uden retfærdighed

Maryam Al-Hallaq tror ikke på, at hun selv får mulighed for at give sin søn en passende begravelse, lige så lidt som hun tror på, at hun selv vil kunne vende tilbage til Syrien. Retssagerne trækker ofte ud i flere år - det ved hun fra Kosovo og Libanon. Og Bashar al-Assad sidder stadigvæk på magten i Syrien. Hun ser ingen fremtid for Syrien uden retfærdighed.

"Vi kan tilgive hinanden, men først når gerningsmændene bliver stillet til regnskab", siger hun.

Den første sejr er dog allerede opnået: i juni forrige år udstedte forbundsdomstolen i Karlsruhe en international arrestordre mod Jamil Hassan, lederen af det hemmelige politi i det syriske luftvåben. Ganske vist opholder han sig for øjeblikket i Syrien og kan ikke pågribes, men for de pårørende er det trods alt en sejr.

"Folk skal vide, at de bliver stillet til regnskab for deres gerninger", siger Maryam Al-Hallaq. "Måske ikke nu. Men en dag bliver de stillet til regnskab".

Få mere information på amnesty.dk/arv eller ring til os på 33 45 65 58

Med tre hijabklædte 19-årige i front trækker metalbandet Voice of Baceprot overskrifter i Indonesien. Bandet trodser de konservative kræfter i landet, og selvom de får flere og flere fans, modtager de også hademails og dødstrusler.

FRYGTLØSE

TONER

Tekst: Johan Augustin | Foto: Jonas Gratzer

Firdda Kurnia skriger i mikrofonen, og fingrene følger med på den elektriske guitar. Overfor, i det lille lydisolerede studie, ledsager Widi Rahmawati hende på bas. Euis Siti Aisyah sætter tempoet bag trommesættet. De tre 19-årige skolepiger, der kort forinden kom ind i øvelokalet, er forvandlet til rockstjerner.

Lydniveauet er øredøvende, men det ser ikke ud til at forstyrre bandmedlemmerne, der spiller uden ørepropper.

"Det hele handler om at give slip og komme helt ind i musikken," siger Euis, mens hun lægger trommestikkerne væk.

Firdda, Euis og Widi dannede metalbandet Voice of Baceprot, eller VoB, for fem år siden på deres lokale muslimske skole i det vestlige Java nær byen Garut. Deres lærer og senere mentor Erza Satia, 39, introducerede dem for musikken og er i dag bandets manager.

Baceprot betyder højlydt på sundanesisk, det lokale sprog. Iklædt hijabs optræder gruppen rundt omkring i Indonesien og også internationalt. De beskriver sig selv som troende muslimer, der samtidig ønsker at spille rockmusik og være uafhængige.

”Vi lever i en fri verden, og vi skal være i stand til at udtrykke vores meninger”, siger forsanger og guitarist Firdda.

Men ikke alle er enige.

Pigerne har modtaget både hademails og dødstrusler fra konservative grupper, der anklager bandets musik for at være satanisk og upassende.

Men det stopper ikke bandet. Foruden livekoncerter har VoB optrådt i TV og vundet fans over hele landet og endda uden for Indonesiens grænser. Også pigernes egne familier, som tidligere var mere restriktive, støtter nu op om deres døtres karrierevej.

Firdda afskriver den kritik, bandet møder, som fordomsfuld. "Folk har en anden tankegang end os, og derfor mener de, vores musik er forbudt. Vi er stadig muslimer, men religion er noget mellem mig og Gud," forklarer hun.

Trommeslager Euis Siti Aisyah (th.) mødes med venner og familie efter dagens tur i øvelokalet.

Firdda og bassisten Widi går ofte i øvelokalet direkte efter skole. Inspirationskilderne er Red Hot Chili Peppers og Rage Against the Machine.

Forsanger og guitarist Firdda er den mest fremtrædende i bandet og har taget lederrollen på sig. 'Frygt er bare en illusion' står der på hendes trøje, et slogan hun ser ud til at følge.

Sociale medier er vigtige for, at VOC kan holde kontakt med deres fans. De tre unge kvinder er stjerner i deres hjemland, men de har også fans udenfor Indonesiens grænser.

”Mange atleter fralægger sig ansvaret. Det er ærgerligt, synes jeg”

Hækkeløberen Sara Slott Petersen deltog ved VM i atletik i Qatar i 2019 og oplevede med egne øjne de rystende forhold for migrantarbejdere, som Amnesty gentagne gange har dokumenteret. Ifølge hende kan både sportsstjerner og deres organisationer blive bedre til at sige fra.

Af Roberto Zacharias
Foto: Martin Dam Kristensen

Sara Slott Petersen
Hækkeløber

32 år og bosat i barndomsbyen Aarhus med sin mand og søn.

Blev i 2016 europamester i 400 meter hæk og fik samme år en sølvmedalje ved OL i Rio, hvor hun både satte dansk og nordisk rekord.

Har vundet flere priser for sine præstationer som atlet – senest Kulturministeriets Idrætspris i 2016.

Hvad tænkte du, da du hørte, at VM i atletik skulle afholdes i Qatar?
Som atlet var min første bekymring varmen, og at det skulle afholdes i oktober i stedet for august, som det plejer. Men jeg tænkte også, at det var vanvittigt at tildele mesterskabet til et land, der er kendt for ikke at behandle folk ordentligt. Selvfølgelig kan vi ikke kun give mesterskabet til lande som Tyskland, Frankrig og Sverige, hvor atletik allerede er stort, og hvor der er styr på tingene. Og jeg kan også godt købe, at sport kan være med til at vise, at der er nogen, der opfører sig og går klædt på en anden måde, og at det måske kan være med til at skabe forandring. Men jeg synes stadig ikke, det var rigtigt at placere en begivenhed som VM i atletik i Qatar, og det viste sig jo også at være helt grotesk.

Var du selv vidne til dårlig behandling af migrantarbejdere?
Lige uden for mit hotelværelse var der en byggeplads, hvor man kunne se, at migrantarbejdere arbejdede i skiftehold, og at de hold, der ikke arbejdede, lå henne i et hjørne og sov på noget pap. Det var så modbydeligt at se på. Som dansker har man nok en eller anden naiv tro på, at sådan behandler man da ikke andre mennesker.

Hvad gjorde ellers indtryk på dig under dit ophold i Qatar?
Befolkningen i Qatar interesserer sig jo ikke synderligt for sport, så der var fuldstændig tomt på tilskuerpladserne. Så arrangørerne havde placeret en masse slavearbejdere på stadion som publikum, hvor de formentlig fik deres livs oplevelse. Det var det eneste positive dernede. At opleve glæden hos alle de somaliere, etiopiere, kenyanere og så videre, der arbejder under forfærdelige forhold og måske ender med at ofre deres liv for et eller andet åndsvagt hotel. Jeg har aldrig oplevet nogen gå så meget amok, og det gav mig virkelig kuldegysninger. For det her var jo ikke mennesker, der havde købt flybillet, hotel og billetter for at kunne se deres nationale helte, men folk der var blevet hevet derind, for at Qatar ikke skulle se dum ud på tv. Det var så dejligt at mærke deres glæde, men også forfærdeligt at vide, at de bagefter gik tilbage til det, de kom fra.

Hvad er dit råd til det danske fodboldlandshold, som skal til VM i Qatar i 2022, hvis Danmark kvalificerer sig til slutrunden?
Jeg synes ikke, at DBU skal boykotte VM, for jeg tror simpelthen ikke, at det nytter noget, når det nu er afgjort, at det skal foregå i Qatar, og man er nået så langt i forberedelserne. Selvfølgelig har DBU en kæmpe opgave i forhold til at få lagt en masse pres, men det skal de jo i virkeligheden gøre, inden det bliver bestemt, hvor tingene skal foregå. Jeg synes, at de danske spillere skal tage derned og være stolte af at repræsentere vores land, men de skal også fortælle, hvad de oplever. Mange atleter fralægger sig ansvaret, fordi de ikke mener, at de både kan holde fokus og så forholde sig til, hvad de ser. Det er ærgerligt, synes jeg. For hvis der er nok, der råber tilstrækkeligt højt og længe om, hvad de oplever, så bliver det også hørt.

Hvad mener du, at de store sportsorganisationer bør sikre sig, inden de tildeler et værtskab til et land?
Det er som om, de har en forforståelse af, at alle ansøgerlande selvfølgelig overholder menneskerettighederne. Det tydeliggør en naivitet i den vestlige verden, hvor vi ikke kan forestille os, at nogen bygger stadions, hvor man kalkulerer med, at 30 procent af arbejderne dør, og at resten nærmest bor på byggepladsen. Men det sker jo. Så kravene skal ikke bare være i overskriftsform, men så detaljerede, at de ikke er til at misforstå. Det medfører måske nogle mere skrabede slutrunder og vil kræve noget mod fra dem, der sidder med magten og træffer beslutningerne. Men det er nødvendigt at tage de store briller på, hvis tingene skal forandre sig.

> Arrangørerne havde placeret en masse slavearbejdere på stadion som publikum, hvor de formentlig fik deres livs oplevelse.

FARLIG KAMP FOR NATUREN

Latinamerika er den farligste region i verden at være miljøaktivist i, og hvert år mister adskillige livet. Mød fire miljøforkæmpere, der sætter livet på spil for at sikre vandet, jorden og dyrenes overlevelse.

Tekst: Lise Josefsen Hermann

Foto: Ferley Ospina

Foto: Ferley Ospina

VANDAKTIVISTEN

"Jeg har lige sendt min 18-årige datter i eksil i Sverige," fortæller Celine Suárez Mantilla (54), der er på besøg hos en veninde i den colombianske by Bucaramanga i den nordøstlige del af Colombia. Hun foretrækker at mødes her, fordi det er mere sikkert. Som medlem af en komité, der forsvarer vandet og økosystemet páramo i Santurbán, ved Celina Suárez Mantilla, at hun er i fare.

"Vores situation er virkelig hård. Men jeg foretrækker at dø her og kæmpe for det, jeg tror på, frem for at være i eksil," siger hun.

Páramo'er er unikke tropiske økosystemer - vådområder i bjergene - og Celina Suárez Mantilla forsvarer et, der forsyner omkring tre millioner mennesker med drikkevand. Cirka 70 procent af Colombias drikkevand kommer fra páramos.

"Santábáns páramo er vigtig for alt liv her i området," siger Celina. "Ikke kun for os mennesker, men også for dyr og planter. Uden vand er der intet liv."

Området er attraktivt for mineselskaber, og aktivister som Celina, som bakkes op af forskere på området, har protesteret mod mineselskabernes udledning af giftige stoffer. Der er stor angst for at, at drikkevandet forurenes. Protesterne har medført trusler mod de mest åbenmundede aktivister.

"Komiteen har blandt andet modtaget trusler fra den paramilitære gruppe Aguilas Negras. Vi prøver at holde lav profil i forhold til truslerne for at undgå at skræmme folk væk. Vi bør så tapperhed - ikke frygt," siger hun.

Selvom hun savner sin datter i det fjerne Sverige, er Celina Suárez Mantilla fast besluttet på at holde ud.

"Jeg stopper ikke nu. Jeg vil fortsætte med at kæmpe til den sidste dag i mit liv."

MEDICINMANDEN

"I hvide mennesker, I ser penge og oliereserver her. I tænker, at vi taber, hvis vi ikke får det op af jorden. Men de penge, de hører op på et tidspunkt. Derimod, hvis jeg passer godt på jorden her, så vil den også være her til mine børn og børnebørn. Og alle de andre, der vil komme her senere," siger Pablo Maniguaje (66), der er medicinmand hos det indianske Sionafolk i landsbyen Buenavista, Putumayo, i den colombianske del af Amazonas lige ved grænsen til Ecuador.

Her bor omkring 600 familier, og deres indianske territorium er omringet af olieudvinding.

For Sionafolket er naturen som et levende væsen, som de oplever og modtager åndelig rådgivning fra, når de udfører ritualer med Yagéplanten. De kæmper imod olieselskabernes udvinding. "Det er som hvis du tager blodet fra et menneske. Så udtørrer det, bliver svagt og dør til sidst. Vi skal passe på Moder Jord," forklarer Pablo Maniguaje.

Det er vigtigt for medicinmanden og resten af Sionafolket at kunne blive ved med at bo præcis på dette sted i junglen, hvor også deres forfædre har levet. "Det er derfor, vi kæmper for at forsvare territoriet. For at beskytte det. Det er vores liv. Uden territorium eksisterer vi ikke som indiansk folk. For vi stammer her fra junglen, ikke fra storbyerne".

Sionafolkets territorium har gennem historien været centrum for konflikter. Først på grund af gummi, så kostbart dyreskind, og - i den senere tid - kokaproduktion og olieudvinding. Den dag i dag befinder der sig dissidenter fra den tidligere guerillagruppe FARC, narkobanditter ligesom her er en markant tilstedeværelse af colombiansk militær.

Sionafolket får, ligesom en række andre indianske folk i Amazonas, støtte af NGO'en Amazon Frontlines til blandt andet at organisere deres Guardia Indigena - en såkaldt ubevæbnet indiansk vagtgruppe, som forsvarer territoriet mod udefrakommende trusler.

Foto: Tom Laffay

Foto: Alex Rufino

LATINAMERIKAS MILJØ-AKTIVISTER I FARE

Miljøaktivister er - mere end andre aktivister - udsat for trusler, overgreb og drab. Blandt de 304 menneskerettighedsaktivister, som ifølge organisationen Front Line Defenders mistede livet sidste år, arbejdede 40 procent med land- og miljørettigheder og rettigheder for oprindelige folk. En stor andel af de dræbte aktivister er fra Latinamerika, hvor aktivisterne er udsatte på grund af den profitdrevne udnyttelse af naturressourcer, kombineret med udbredt korruption, svage regeringer og fattigdom.

STAMMELEDEREN

"Det er blevet meget farligere at forsvare miljøet og at tilhøre et oprindeligt folk i Brasilien. Vi er bange. Når som helst kan der ske endnu en tragedie," siger den indianske leder Adelson Kora Kanamari (35). Han sidder med rank ryg og armene over kors. Han er sammen med en række ledere fra det indianske kanamari-folk fra Brasilien samlet til workshop i den brasilianske grænseby Tabatinga. Til daglig bor han i landsbyen San Luis fem dages sejlads herfra inde i det indianske Javari-territorium, nær grænsen til Peru.

"Vi kan ikke andet, end at passe på naturen. Den betyder alting for os. Den er vores hus, vores hjem. Men vi frygter for vores liv". Han løfter armen og peger rundt på de mange andre indianske ledere i lokalet her i Tabatinga.

"Alle os der sidder her, modtager konstant trusler. Vi er bange for at være i Tabatinga".

Adelson Kora Kanamari fortæller også, hvordan 30 bevæbnede mænd kom til deres landsby en morgen midt i morgenmaden.

"Det er Bolsonaro (Brasiliens præsident, red.), der tillader det. Situationen er blevet meget værre, siden han startede sin valgkampagne, og siden han blev præsident," mener han.

For eksempel har præsidenten udtalt, at han under sin ledelse ikke vil beskytte en eneste centimeter indiansk territorium. Og at det er ærgerligt, at det brasilianske kavalleri ikke er så effektivt som det amerikanske, der udryddede de indianske folk. Det nævnes ofte, hvordan Bolsonaros holdninger har opildnet til ulovlige aktiviteter og indtrængning i indianske territorier.

DYREAKTIVISTEN

"Jeg forestiller mig tit, at jeg er med i en tegnefilm. Jeg er en abe og jeg kæmper mod de store forbrydere. Bliver ved og ved. Kæmper mod de korrupte. Og det er mig, der vinder," griner primatologen og miljøaktivisten Ángela Maldonado (45) her mellem træerne i Amazonas nær den colombianske grænseby Leticia.

Hun har ofte et fjernsyn kørende med tegnefilm ved siden af sin computer, når hun arbejder. Det kan virke som en modsætning til det tunge arbejde med at dokumentere miljøforbrydelser i Amazonas. Men for Ángela Maldonado er tegnefilmene en måde at udholde sin situation på.

For over tyve år siden tog hun på sin første tur til den colombianske del af Amazonas for at slippe en uld-abe fri, som hun havde været med til at redde fra ulovlig smugling. Den rejse ændrede hendes liv.

"Jeg følte, at jeg var kommet hjem. Junglen er for mig den ultimative manifestation af livet her på planeten. På hver millimeter er her liv. Dét jeg forsvarer er vores fremtid," siger Ángela Maldonado.

Idag er Ángela Maldonado ekspert i bevaring af primater med en ph.d. i antropologi og artsbevarelse fra det engelske universitet Oxford Brooke. Nataberne, som hun kæmper for at beskytte, er truet af turisme, af handel med vilde dyr, af skovrydning og biomedicinsk forskning og er i risiko for at blive udryddet.

Hun fortæller om korruption i området og om magtfulde fjender.

"Politikere, turistindustrien, smuglere og narkogangstere. De fleste tænker sig om to gange, før de går efter dem." Alligevel fortsætter hun sit arbejde. I august modtog hun en e-mail med en trussel om, at hvis hun vendte tilbage til landsbyen Puerto Alegria ville hun og andre, der arbejder for *Entropika* - en ngo, hun er medstifter af - blive dræbt.

"Det er, hvad der sker, når man er aktivist. En dødstrussel forsøger at lukke munden på dig. Selvfølgelig er jeg bange. Men jeg vil ikke lade dem lukke munden på mig. Jeg er mere værd levende end død."

Hun har modtaget så mange trusler gennem årene, at hun har besluttet ikke at få børn.

"For hvad nu hvis jeg en dag fik et skud i panden? Så skulle de leve uden deres mor."

Primatologen, der har brugt mere end ti år på at dokumentere misbrug af nataber, betragter dem som sin familie. "Derfor kæmper jeg sådan. Når nogen ødelægger junglen, føler jeg, at de angriber min familie. Og hvis nogen angriber din familie, så giver du selvfølgelig igen, ikke?"

Foto: Alex Rufino

AKTIVISME OG ARRANGEMENTER

AMNESTY I SPIDSEN FOR

OPERATION DAGSVÆRK

"Et trygt skoleliv uden seksuel vold". Sådan lyder titlen på det projekt, som danske elever i 8.-10. klasse og ungdomsuddannelserne vil samle ind til under årets Operation Dagsværk til november.

Amnesty, der står i spidsen for projektet, skal i samarbejde med lokale partnere arbejde på at sætte en stopper for de krænkelser og brud på menneskerettighederne, som skoleelever i Peru oplever. På skolerne i Peru er særligt pigerne i stor risiko for at blive udsat for seksuelle krænkelser af lærere, personale og andre elever. Sidste år blev der rapporteret ikke mindre end 1048 sager om seksuel vold i skolerne – og det er kun toppen af isbjerget.

Projektet er udformet via workshops og samtaler med en række peruanske unge og består blandt andet i undervisning af lokale ungdomsledere i, hvordan man forebygger og griber ind over for seksuel vold.

"Det er positivt, at projektets mål er så meget defineret af målgruppen selv. Det er altså et projekt af målgruppen for målgruppen – de har selv erklæret, hvad de gerne vil forandre," siger Oskar Kvist, der går i 3.g på Københavns Åbne Gymnasium og som var med til at stemme Amnestys projekt igennem.

VIRKSOMHEDERS ANSVAR = GO' STIL

Som forbruger skal man kunne regne med, at menneskerettighederne er blevet overholdt i produktionen af tøj og fødevarer.

Men det er langt fra en garanti i dag, hvor virksomheder selv bestemmer, hvor meget de vil gå op i menneskerettigheder og miljø. Derfor har Amnesty skudt en ny kampagne i gang med målet om at få vedtaget en ny lov, der sætter klare rammer for, hvordan virksomheder behandler både ansatte og lokalsamfund og samtidig passer godt på miljøet.

Og vi har brug for dig! Under sloganet **#godstil** samler vi underskrifter til erhvervsminister Simon Kollerup, så vi sammen kan vise ministeren, at det er god stil at have styr på etikken!

Skriv til **aktivisme@amnesty.dk**, så sender vi dig en kampagnepakke med postkort til underskrifter, flyers, klistermærker m.m.

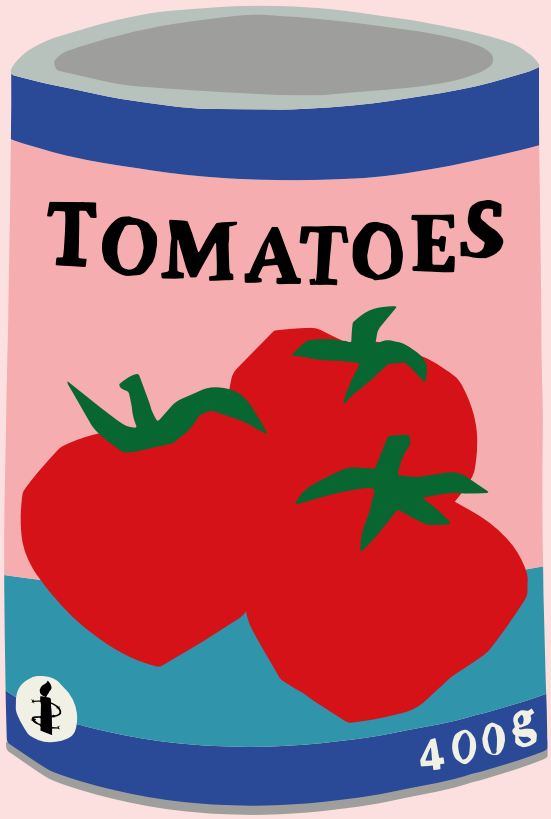

KOM TIL ÅRETS LANDSMØDE

Dansk afdeling af Amnesty International afholder landsmøde den 25.-26. april. Det er på landsmødet, at du som medlem kan gøre din indflydelse gældende. Blandt emnerne for årets landsmøde er debat om ny international strategi, valg til hovedbestyrelsen samt til fundraising- og økonomiudvalget foruden behandling af forslag til vedtægtsændringer fra hovedbestyrelsen, hvilket du kan læse mere om her: **amnesty.dk/landsmode**. Lørdag eftermiddag er der et spændende debat- og foredragsprogram, før vi om aftenen skal feste sammen til god musik. Læs mere om programmet på bagsiden. Vi glæder os til se dig!

DET KAN DU GØRE...

1/2 MINUT:
Tilmeld dig Danmarks største aktionsnetværk Lifeline og deltag gratis i SMS-aktioner, der redder liv. **SMS LIFELINE til 1252**

1 MINUT:
Modtag Amnestys særlige nyhedsbrev for aktivister, og følg med i, hvad der sker rundt om i hele landet. Tilmeld dig på **amnesty.dk/aktivisme/amnesty-aktivisten**

5 DAGE:
Er du mellem 16 og 24 år kan du ansøge om at komme med til Nordic Youth seminar den 6.-10. juli i Helsinki og møde unge aktivister fra hele Norden. Ansøg inden 15. april på **amnesty.dk/nyc**

Skriv til aktivservice@amnesty.dk, hvis du vil høre mere om aktivisme i Amnesty.

Find os på:

TAK!

TAK FOR JERES STØTTE TIL LANDSINDSAMLINGEN

2.500 frivillige trodsede decemberregn og blæst og samlede ind, da Amnesty afholdt sin landsindsamling den 8. december. I år blev der indsamlet lige over 2,4 millioner kroner, hvilket er en stigning på over 100.000 fra året før.

Tusind tak til alle jer, der samlede ind.

Det var tredje gang, Amnesty Danmark afholdt en landsindsamling, men Amnesty har besluttet, at det bliver den sidste.

"Både vores organisering, indtjening og antallet af frivillige indsamlere er blevet forbedret år for år. Det er vi glade for, men det ændrer ikke ved, at det fortsat er en stor ressourcemæssig opgave at afholde en landsindsamling. Derfor har vi valgt at bruge vores ressourcer på andre aktiviteter," siger Trine Christensen, der er generalsekretær i Amnesty.

"Vi er utroligt taknemlige for de mange tusinde frivillige, som igennem de sidste tre år har været med til at samle penge ind til kampen for menneskerettighederne. Deres indsats har gjort en kæmpe forskel."

KOM MED TIL LANDSMØDE 2020

Amnestys landsmøde er stedet, hvor du henter inspiration, møder nye mennesker og hører stærke foredrag om menneskerettighederne. Landsmødet finder sted i weekenden den 25. – 26. april på Hotel Nyborg Strand, og vi har inviteret en række spændende danske og udenlandske gæster. Du bliver opdateret på vores kampagner og får indflydelse på Amnestys fremtid.

Læs mere og tilmeld dig på www.amnesty.dk/landsmøde

USKYLDIG DØMT

Som 20-årig blev Nick Yarris dømt for et mord, han ikke havde begået. Han sad 22 år på dødsgangen, før han blev frikendt og løsladt ved hjælp af DNA-teknologien. Hør Nick Yarris – der er kendt fra Netflix-succesen "The Fear of 13" fortælle sin utrolige historie, og mød Steffen Hou, der har skrevet bogen 'The Deprived: Innocent on Death Row', hvori han interviewer ti amerikanere, som alle har været uskyldig dømt.

DET ER GO´ STIL – AT HAVE STYR PÅ ETIKKEN

Du skal kunne købe mad, tøj og mobiltelefon uden at bekymre dig om, hvorvidt de er produceret af børn eller under farlige arbejdsforhold. I dag har mange danske virksomheder produktion i lande, hvor der foregår alvorlige brud på menneskerettighederne. Amnesty er gået i gang med arbejdet med at få en etisk lov for erhvervslivet, så vi forbrugere ved, om de varer, vi køber, er etisk produceret.

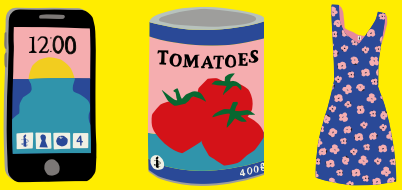

LEIF DAVIDSEN OM PUTINS RUSLAND

Journalist og forfatter Leif Davidsen har i fire årtier beskæftiget sig med Rusland, som han både er dybt fascineret af og ikke forstår. På landsmødet vil han fortælle om Putins Rusland, hvor propaganda og forfølgelse af LGBTI-personer, politiske modstandere og trosretninger som Jehovas Vidner er hverdag. Men der er en spirende utilfredshed i befolkningen, som Leif Davidsen møder på sine rejser rundt i verdens største land.

TILMELD DIG

En weekend med spændende foredrag, underholdning, overnatning og bespisning på Hotel Nyborg Strand i selskab med andre Amnesty-medlemmer.
Prisen for deltagelse er 300 kroner og er inkl. overnatning i 3-personersværelse.
Der er mulighed for tilkøb af overnatning i dobbelt- eller enkeltværelse.

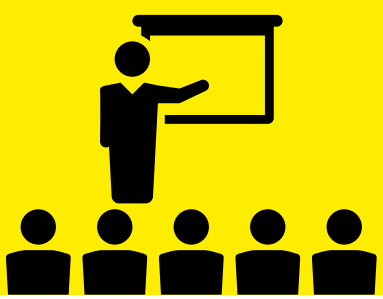

KONCERT MED KAJSA VALA

Dansk-islandske Kajsa Vala gæster årets landsmøde lørdag aften, og du kan forvente en raffineret og skøn blanding af rock, folk og country – og en snært af nordisk melankoli. Kajsa Vala er en fremragende tekstforfatter, en sanselig vokalist og en rasende dygtig guitarist.
Det bliver intimt, nærværende og ikke mindst utrolig hyggeligt!

STIL OP TIL HOVEDBESTYRELSEN

Brænder du for menneskerettighederne? Så tag del i Amnestys medlemsdemokrati og meld dig til hovedbestyrelsen. Amnestys hovedbestyrelse vælges hvert år på landsmødet, og alle, der har været medlem af Amnesty i mindst seks måneder, kan stille op. Hvis du overvejer at stille op, kan du kontakte Amnestys hovedbestyrelsesleder Oliver de Mylius på e-mail: odemylius@amnesty.dk